

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01435/2020-ERU

V Praze dne 20. února 2020

Č. j. 01435-3/2020-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-01435/2020-ERU s obviněnou z přestupku, kterou je paní [REDAKCE]

[REDAKCE] ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. e) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněná z přestupku, paní [REDAKCE]

[REDAKCE] (dále také „obviněná“), se uznává vinnou ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. e) energetického zákona, kterého se dopustila z nedbalosti tím, že v rozporu s § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona v době nejméně od 18. ledna 2018 do 6. března 2019 porušila jako zákazník nakupující plyn pro své vlastní konečné užití v odběrném místě nacházejícím se v bytě v 1. podlaží domu v ulici, [REDAKCE] povinnost udržovat odběrné plynové zařízení v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob, a v případě zjištění závady tuto bez zbytečného odkladu odstranit, když z důvodu technické závady na odběrném plynovém zařízení, tj. plynovém kotli značky BAXI Nuvola 240is umístěném na chodbě uvedené bytové jednotky, který sloužil k vytápění bytu a ohřevu vody, tuto závadu bez zbytečného odkladu neodstranila, čímž došlo k úniku spalin z kotle do ovzduší a díky tomu dne 6. března 2019 došlo k intoxikaci devíti osob oxidem uhelnatým, které musely vyhledat lékařské ošetření.

II. Podle § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona a § 90 odst. 4 energetického zákona se obviněná za spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. e) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 2 000 Kč** (slovy: dva tisíce korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 06820.

Odůvodnění

Dne 22. ledna 2020 byl policejním orgánem Policie České republiky, Krajským ředitelstvím policie Jihočeského kraje, Územním odborem České Budějovice, 2. oddělením obecné kriminality SKPV (dále také „policejní orgán“), společně se spisem sp. zn. [REDAKCE] odevzdán Energetickému regulačnímu úřadu (dále také „Úřad“ anebo „správní orgán“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle § 18 energetického zákona, k projednání přestupek spočívající v porušení povinnosti stanovené v § 62 odst. 2 písm. b) energetického zákona, tj. povinnosti zákazníka udržívat odběrné plynové zařízení v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob, a v případě zjištění závady tuto bez zbytečného odkladu odstranit.

Provedeným šetřením policejního orgánu byly zjištěny tyto rozhodné skutečnosti:

- obviněná je zákaznicí, odběratelem zemního plynu od dodavatele společnosti ČEZ Prodej, a.s., IČO: 272 32 433 v odběrném místě [REDAKCE] nacházejícím se na adrese [REDAKCE] od 18. ledna 2018 dosud;
- obviněná žije na této adrese [REDAKCE] v bytové jednotce, kterou má pronajatu od vlastníka bytové jednotky pana [REDAKCE];
- odběrným zařízením je závěsný plynový kotel BAXI Nuvola 240is v provedení „B“ sloužící k vytápění bytu a ohřevu vody;
- od 18. ledna 2018, kdy obviněná uzavřela se správcem distribuční soustavy, společností E.ON Distribuce, a.s., IČO: 280 85 400, smlouvu o připojení odběrného plynového zařízení k distribuční soustavě, nebyl kotel podroben odborné revizi;
- dne 6. března 2019 kolem 21.03 hodin došlo k úniku spalin z kotle, které byly příčinou intoxikace oxidem uhelnatým devíti obyvatel domu. Osoby byly nuceny vyhledat lékařskou pomoc;
- soudní znalec z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství označil intoxikaci osob za nízkou, nezpůsobilou přivodit smrt či těžkou újmu na zdraví;
- z důvodu intoxikace osob na místě zasahovala Policie České republiky společně s jednotkou hasičského záchranného sboru a došlo k dočasné evakuaci obyvatel domu.

Ze spisu Policie České republiky a z výpovědi obviněné, vyplývá, že:

- obviněná bydlí na shora uvedené adrese, které je současně i odběrným místem, společně se svými dvěma nezletilými dětmi a dospělým synem. Dne 6. března 2019 měla „divné tušení“ a předčasně odešla ze zaměstnání domů. Po příchodu do místa bydliště zjistila, že se její děti nadýchaly spalin z plynového kotle. Přivolala lékařskou záchrannou službu, která poskytla jejím dětem a ostatním obyvatelům domu první pomoc. Děti byly převezeny k ošetření a hospitalizaci na urgentní příjem nemocnice. Obviněná si je vědoma, že plynový kotel nebyl nikdy servisován a revidován. Byla si vědoma toho, že kotel není v pořádku a že je třeba ho opravit, a proto opakovaně žádala majitele bytu, aby zajistil jeho revizi a opravu. Majitel bytu, [REDAKCE] odbornou prohlídku kotle přislíbil, ale nikdy k ní nedošlo;
- podle odborného vyjádření revizního technika plynových zařízení, [REDAKCE] příčinou úniku spalin z plynového kotle bylo zanedbání pravidelných servisních

prohlídek kotle jedenkrát ročně, jak stanoví návod výrobce. Závada byla dlouhodobá a v čase se prohlubovala.

S ohledem na shora uvedené správní orgán přistoupil k vydání tohoto příkazu podle § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 150 správního řádu.

Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

S ohledem na výše uvedené správní orgán uvádí, že ustanovení § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona a navazující přestupek dle § 90 odst. 1 písm. e) energetického zákona a maximální výše pokuty, kterou lze za předmětný přestupek podle § 90 odst. 4 energetického zákona uložit, nebyly v rozhodném období, tj. od doby spáchání přestupku do současnosti způsobem dopadajícím na projednávaný skutek novelizovány, tzn., že skutková podstata projednávaného přestupku a obsahové znění předmětných ustanovení včetně zákonem stanovené maximální výše možné sankce (pokuty), zůstaly podle příslušných ustanovení energetického zákona zachovány (totožné).

Z hlediska posouzení odpovědnosti obviněné za posuzovaný skutek (přestupek) a uložení správního trestu je tedy s ohledem na výše uvedené rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

Přestupku podle § 90 odst. 1 písm. e) energetického zákona se dopustí fyzická osoba tím, že jako zákazník poruší některou z povinností stanovených v § 22 odst. 3, § 28 odst. 2 písm. a) až f), h), j), k) nebo v § 28 odst. 7 nebo některou z povinností stanovených v § 62 odst. 2 písm. b) až i) nebo v § 62 odst. 4 energetického zákona.

V daném případě se správní orgán zabýval porušením povinností stanovených v § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona, podle kterého je zákazník povinen udržovat odběrné plynové zařízení v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob, a v případě zjištění závady tuto bez zbytečného odkladu odstranit.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku porušení povinností stanovených v § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona ze strany zákazníka, kterým je ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) bodu 25 osoba, která nakupuje plyn pro své vlastní konečné užití v odběrném místě. V daném případě není na základě zjištěných skutečností pochyb o tom, že to byla obviněná, kdo byla v rozhodnou dobu zákazníkem ve smyslu shora uvedeného ustanovení, neboť odebírala plyn pro závěsný plynový kotel, kterým pro vlastní potřebu ohřívala vodu a vytápěla bytovou jednotku, kterou má v pronájmu od vlastníka bytové jednotky pana [redacted] a obviněná je tedy v postavení zákazníka odpovědná za porušení shora uvedených povinností.

S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že obviněná je ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky pachatelem předmětného přestupku, neboť svým zaviněným jednáním naplnila formální znaky přestupku podle § 90 odst. 1 písm. e) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (společenské škodlivosti) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135 ze dne 31. května 2007), respektive

z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle které platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Správní orgán má za to, že jednání obviněné, v jehož důsledku došlo k intoxikaci devíti osob oxidem uhelnatým z důvodu úniku spalin ze závadného plynového kotle, u kterého byla zjištěna technická závada a který současně nebyl řádně revidován a servisován, naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jejím jednání lze spatřovat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu odběrného plynového zařízení, tj. v daném případě plynového kotle v takovém stavu, aby v souvislosti s jeho provozem nedošlo k ohrožení života, zdraví či majetku osob, a v případě zjištění závady tuto bez zbytečného odkladu odstranit. Neodstranění zjištěné technické závady na plynovém kotli a jeho provozování v závadném stavu způsobilo shora uvedené následky.

Podle § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Ve vztahu k výše uvedenému se správní orgán ve smyslu § 15 zákona o odpovědnosti za přestupky zabýval otázkou zavinění, přičemž dospěl k závěru, že se v daném případě jedná o přestupek, který podle § 15 odst. 3 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky spáchala obviněná z nevědomé nedbalosti, neboť správní orgán zastává názor, že obviněná sice nevěděla, že svým jednáním, když nebude udržovat kotel v bezvadném stavu, může porušit nebo ohrozit zájem chráněný energetickým zákonem, ale vzhledem k okolnostem a svým osobní poměrům to vědět měla a mohla. Správní orgán má za prokázané, že obviněná si závady na kotli byla vědoma, když na ni podle svého vyjádření opakovaně upozorňovala jeho majitele, tj. vlastníka bytové jednotky.

S ohledem na výše uvedené je správní orgán přesvědčen, že došlo v daném případě k naplnění jak formální a tak materiální stránky předmětného přestupku ze strany obviněné, kterého se v postavení zákazníka dopustila porušením povinností stanovených v § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona a lze tedy uzavřít, že je za spáchání přestupku odpovědná.

Za přestupek podle § 90 odst. 1 písm. e) energetického zákona lze uložit podle § 90 odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 100 000 Kč. Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a shora uvedené okolnosti daného případu rozhodl o uložení správního trestu ve smyslu § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona ve formě pokuty, a to s přihlédnutím k níže uvedeným přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. Uložený správní trest zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost:

- v důsledku závady na plynovém kotli došlo k intoxikaci oxidem uhelnatým devíti osob, včetně dětí. Intoxikace si vyžádala rychlou lékařskou pomoc a hospitalizaci několika postižených;

- závada na plynovém kotli byla obviněné známa delší dobu, přesto odběrné plynové zařízení v závadném stavu provozovala, přičemž odstranění zjištěné závady jako zákazník nezajistila.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost:

- obviněná opakovaně na závadu plynového kotle podle svého vyjádření upozorňovala jeho vlastníka, čímž projevila snahu, aby byla závada odstraněna;
- obviněná spáchala přestupek z nevědomé nedbalosti, což správní orgán vyhodnotil jako méně závažnou formu zavinění oproti úmyslnému zavinění;
- obviněná není evidována v rámci žádného jiného přestupkového řízení za porušení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán se při stanovení výše uložené pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů obviněné, přičemž vycházel z veřejně dostupných informací a z informací shromážděných policejním orgánem. Obviněná byla ke dni 30. září 2019 bez zaměstnání. Z výpisu z centrální evidence exekucí vyplývá, že čelí [REDAKCE]. Je nemajetná a samoživitelka dvou nezletilých dětí. Toto jsou skutečnosti, které je třeba vzít v úvahu při rozhodování o výši uložené pokuty a jsou důvodem k výraznému snížení pokuty oproti rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Správní orgán proto stanovil výši pokuty tak, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tj. represivní a preventivní, avšak současně nebyla pro obviněnou likvidační. Pokuta byla s ohledem na tyto skutečnosti uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu.

Nad rámec správní orgán uvádí, že rozhodnutím o vině ze spáchání tohoto přestupku nejsou dotčena práva obviněné požadovat a vymáhat případnou náhradu škody, která jí mohla být způsobena porušením jiných právních předpisů, v tomto případě nezajištěním spolehlivého a bezpečného provozu plynového závěsného kotle sloužícího k ohřevu vody a vytápění pronajímané bytové jednotky jeho vlastníkem.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Jaroslav Hausknecht, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha